



SCHARRELSLAGER WANDELT MET TROETELVARKENS

RONDJE OM DE KERK

IN VOLLE VAART VLIEGEN BILLY, WILLY EN MARCUS DOOR DE DORPSSTRATEN VAN KAMERIK. GERARD ZWETSLOOT KIJKT VAN EEN AFSTANDJE MET GROOT PLEZIER NAAR ZIJN VARKENTJES. TOT ZE GEZAMENLIJK EEN PLANTENBAK INDIUKEN. "HÉ, HÉ", SCHREEUWT DE SCHARRELSLAGER TEGEN ZIJN KROOST. "JE MOT FLINK JE STEM VERHEFFEN. DAN LUISTEREN ZE WEL. EN ANDERS KRIJGEN ZE EEN TIKJE MET DE STOK. HET ZIJN NET KINDEREN, JOH."

TEKST DOUWE ANNE VERBRUGGE FOTOGRAFIE OTTO KALKHOVEN



'POEPEN OP STRAAT?'
Dat is echt een zeldzaamheid

Als het even kan gaat de slager uit het Groene Hart op pad met zijn drie varkentjes. Want ondanks hun ruime binnen- en buitenverblijven op het erf naast de slagerij willen ze niets liever dan het dorp in. “Wat is er leuker dan buiten het eigen erf te snuffelen?” Zodra de 68-jarige slager zijn tuinhok opendoet, stuiven de drie varkens de straat op. Bang dat de varkens tegen een fietser aan knallen of – nog erger – onder een auto komen, is Gerard niet. “Het verkeer moet zich maar aanpassen aan de varkens, niet andersom”, is zijn devies.

SUPERMARKT

Met een stok in de hand drentelt de Kameriker als een herder achter zijn kleine kudde aan.

Soms sprintend om een varken uit een siertuin te plukken, dan weer wachtend op een van de dieren die de grasberm aan het ompspitten is. “Je moet de natuur zijn gang laten gaan, dan komt het vanzelf wel goed. Maar eh... die Billy moeten we effe in de gaten houden. Die weet sinds kort dat de deuren van de supermarkt automatisch open en dicht gaan.” Een voorbijganger attendeert Gerard erop dat hij te laat is. “Ik kwam een van je varkens tegen in de supermarkt.” Gerard trekt een sprintje naar de dorpswinkel, Marcus rent achter zijn baasje aan. Als Gerard Billy naar buiten heeft gebonjourd, is ie Marcus kwijt. Weer moet de slager de supermarkt in. Passerende dorpelingen lachen om de snuffelende beesten. “Of we er last van hebben? Welnee. We weten niet beter dan dat

Gerard met zijn varkentjes wandelt. Dit is toch prachtig.” Maar niet iedereen is even blij met de loslopende varkens. “Je bent gestoord man”, roept een vrouw hem na als Gerard de supermarkt uitkomt met Marcus. “Ach ja, sommige mensen zijn zo preciezerig. Ik vind het niet leuk om voor gek uitgemaakt te worden, en ik snap zo’n vrouw ook niet. Gelukkig worden de meeste mensen vrolijk als ze m’n varkentjes ontmoeten. Laat ik je eens wat vertellen... onze dochter Jolanda is dit jaar van Cambodja naar Nederland gefietst. Ze heeft ervaren dat de wereld zoveel mooier is dan de televisie ons laat zien. Op tv is er altijd ellende en droefheid. Daar word je niet goed van. Daar strijd ik tegen en daarom doe ik lekker mijn eigen ding. Ik ontmoet door mijn wandelingen met



de varkentjes de leukste mensen en hoor de grappigste verhalen. En ik luister niet naar mensen die het maar niets vinden dat ik met mijn drietal rondwandelen in het dorp. Daar schiet je niets mee op.”

LINKSBOVEN: Dorpelingen lachen om de snuffelende beesten.
BOVEN: Het kostte wel de nodige oefening om de varkens zo vrij lopend mee over straat te nemen.
RECHTS: “Daar heb je Gerard met z’n varkentjes jongens!”, roept de juf.



ALLES IS LIEFDE

Even verderop rennen schoolkinderen naar het hek van het schoolplein. “Daar heb je Gerard met z'n varkentjes jongens!”, roept de juf. Het is dringen aan het hek. Kinderarmen reiken door de spijlen om de borstelige ruggen van de varkens te aaien. Gerard is absoluut niet bang dat een van de varkens een kind te grazen neemt. “Varkens zijn lieve dieren. De meeste dieren zijn lief. Het is maar hoe je ze behandelt. Varkens in een klein donker hok worden agressief, dat zou ik ook worden. Maar als je varkens in hun natuurlijke omgeving zet en ze met liefde opvoedt, doen ze geen vlieg kwaad. En poepen op straat? Dat is echt een zeldzaamheid, zoveel poepen ze niet. Eén keer heb ik meegemaakt dat ik in een feestzaaltje was en dat mijn varken van 300 kilo hoge nood kreeg. Ik heb gauw een bord van tafel gegrist en de bruine bolussen van het logge

beest opgevangen. Het hele bord zat tot de rand toe vol. Maar verder niets aan het handje hoor.” Het witte ophaalbruggetje over het riviertje dat door het centrum van Kamerik stroomt, passeren Billy, Willy en Marcus zonder problemen. “Ik heb wel flink wat geoeft met ze. Het leukste is toch om een rondje om de kerk te kunnen maken. Ai, daar gaat er eentje richting het kerkhof. Erachteraan.” Binnen een halve minuut is Gerard terug met zijn roze-zwart gevlekte lieveling. “Het hek was dicht gelukkig.”

EÉN EI OP ZEVEN BOTERHAMMEN

De slagerij met de naam ‘Alebertha’ is al 22 jaar eigendom van Gerard en zijn vrouw Greet Zwetsloot. “Waar die naam vandaan komt is een groot mysterie. Voor mijn tijd zat er ook een slager, daarvoor was het een woonhuis. Meer weet ik niet.” De slager en zijn vrouw



BOVEN: Op het bankje voor de slagerij.

RECHTS: Gerard kan oprecht zeggen dat hij scharrelvlees verkoopt.



*‘Ook aan alles
wat goed is,
KOMT EEN EINDE’*



wonen achter de slagerswinkel. Een authentieke winkelbel aan de deur van de slagerij attendeert hen op klanten. Gerard is op zijn veertiende in het slagersvak gerold. “We hadden het niet breed thuis in de Haarlemmermeer. Met één ei belegde ik zeven boterhammen. Als kind heb je deze armoe niet door, maar je leert onbewust al wel creatief te worden. Maar goed, ik moest van mijn moeder vroeg aan het werk en bij een slager in Zoeterwoude zochten ze nog een knechtje. Zo ben ik begonnen. Ik verdiende tien gulden voor een 80-urige werkweek. Ik kreeg dan wel kost en inwoning. Later kochten we een eigen slagerij in Hilversum en nu zitten we dus al weer jaren in Kamerik.”

BILLY-KARBONADE

Achterop het erf in de schuur waar de typische slagersattributen als de rookkast en de worstmolen staan, schept Gerard de schapenworsten uit het kookfornuis. Plots schuurt er iets tegen zijn benen. “Hé mafkees, hoe kom jij hier? Verdorie, ik ziet het. Ik ben vergeten het gat in de omheining van het hok dicht te doen. Het grappige is dat het Willy als enige lukt om door dat kleine gat te duiken, terwijl hij veruit de

grootste is van de drie. Maar kom op. Vort jij, terug naar je hok! Ik heb weleens gehad dat een varken hier naar binnen was geslopen en een hele rij worsten had opgevreten. Dat wil je niet te vaak meemaken...” Gerard legt uit dat het houden van varkens vijftien jaar geleden begon. “Voor mijn verjaardag kreeg ik een biggetje, de gulle gevers dachten dat ik het wel terug zou geven, maar ik was in één oogopslag verliefd op Truus. Drie jaar lang heb ik Truus vertroeteld, totdat ze 340 kilo woog. En nee, de nacht voordat ze geslacht ging worden heb ik niet geslapen. Een buurman verderop heeft haar geslacht. Het verwerken van het vlees doe ik wel zelf. De varkens die ik nu houd, laat ik niet ouder worden dan een jaar. Als ze ouder worden zit er veels te veel vet aan. Het moment dat ze voor de slacht gaan is nooit leuk, maar in mijn hoofd zet ik een knopje om. Ik vergeet niet mijn slagersverstand te gebruiken. Het beest heeft een prachtig leven gehad. Ook aan alles wat goed is, komt een einde. En als je deze scharrelvarkens niet slacht, kun

je ook geen scharrelvlees verkopen. Daarmee speel je de bio-industrie in de kaart. Bij mij in de winkel kun je volgend jaar een stuk Billy-karbonade kopen, of een bovenpoot van Marcus. Het is goed dat mensen ervaren waar hun vlees vandaan komt. En het is ook goed om een cyclus af te ronden. We kunnen niet alle varkens laten leven. Nou goed, ik heb ook eens twee varkens, Caesar en Brutus, naar het Beloofde Varkensland in Amstelveen gebracht. Caesar leeft nog, Brutus is aan een hartstilstand overleden. Zo kan het ook natuurlijk.”

Gerard Zwetsloot is van plan om nog twee jaar door te gaan met zijn slagerij. “Dan ben ik 70. Een opvolger is er nog niet. Mijn boekhouder zegt dat het eeuwig zonde is als niemand het overneemt. Maar goed, hij zegt ook: ‘Er is maar één Gerard Zwetsloot’. Waarmee hij bedoelt dat je er ook iets van moet maken. De meeste van mijn klanten wonen buiten Kamerik. Die komen hier voor de sfeer, voor een praatje of om even bij de varkentjes te kijken.” □